

WANDELEN HEILOO

HET WORDT LANGZAMERHAND weer tijd voor een lekkere boswandeling, met na afloop een goed glas bij de open haard. De Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug zijn daarvoor veruit favoriet. Maar het kan ook heel goed in de Randstad. We vonden een prachtig rondje Heiloo op Wandelnetwerk Noord-Holland. Niet alleen een boswandeling, maar ook een bedevaart, oorsprong van alle wandelingen.

door **Joop Duijs**

Het Heiloërbos is nu in prachtige herfsttinten gekleurd. Probeer het weekend te mijden, want dan kan het heel druk zijn.

FOTO'S DE TELEGRAAF

BRON: maps4news.com/@2013HERE / GARMIN.NL

Wat was het leven vroeger toch heerlijk simpel en overzichtelijk. We hadden nog geen televisie die ons deelgenoot maakte van alle ellende in de wereld, geen kinderen met ADHD, Piet mocht gewoon zo zwart als roet zijn en op school leerde je nog waar bijvoorbeeld Heiligerlee, Lochem of Heiloo lagen.

Avontuur

Daar gingen we in de herfstvakantie heen met de trein en alleen dat treinritje was al een avontuur op zich! In het Heiloër Bos groeiden paddenstoelen met witte stippen en we raapten er kastanjes, eikels en beukenootjes. De nootjes kon je eten en van de kastanjes en eikels maakten we poppetjes of een pijp. Om zeven uur lagen we rozig van de hele dag buiten spelen in bed, waarna vader en moeder de radio aanzetten voor de Familie Doorsnee of De Bonte Avondtrein.

Vanaf het station was het maar een paar minuten lopen om in het bos te komen en vijftig jaar later lijkt het straatje er nog net zo bij te liggen. En zowaar, er lopen nog altijd jonge gezinnen door het fraaie

bos, dat onderdeel is van landgoed Nijenburg. Begin 18e eeuw liet Jan van Egmond van de Nijenburgh er een buitenplaats bouwen. Tot in de 20e eeuw was de buitenplaats in bezit van de familie Van Foreest, nazaten van de familie Van Egmond van de Nijenburgh, waarna het werd verkocht aan Natuurmonumenten, die het weer heeft overgedragen aan de Vereniging Hendrick de Keyser.

Het bos is enorm populair bij trimmers en hondendiefhebbers en is nu, in al zijn herfstkleurenpracht, eigenlijk het mooist om te bezoeken. Maar deze wandeling gaat niet alleen door bos, want na een paar kilometer lopen we een fraai pad op dat ons langs allerlei trimattributen en mooie nieuwbouwwijken leidt. Even verder gaan we de polder in, waar ook al een heerlijk wandelpad is aangelegd, dat zich kilometers langs waterpartijen en weilanden slingert.

Nadat we de voetbalvelden van De Foresters zijn gepasseerd, komen we via een tunnel onder de spoorlijn bij de kapel Onze Lieve Vrouwe ter Nood. Niet alleen de missionaris Willibrord bouwde hier iets verderop al in de 8e eeuw een kerk, Heiloo (*Heilig*

Bos) is ook al eeuwen een bedevaartplaats. De reden kent meerdere verhalen. Een ervan is dat een zee-man zo'n zeshonderd jaar geleden met zijn schip voor de kust van Heiloo dreigde te vergaan. Boven het gebulder van de wind hoorde hij een heldere vrouwenstem zeggen: „Als ge Mij gaat eren, zal de wind gaan keren”. De schipper herkende de stem van Maria, bad tot haar en beloofde zich te zullen inzetten voor haar verering. De wind keerde en veilig aan land gekomen, maakte hij zijn belofte waar door een kapel bij de waterput te bouwen, waar twee keer een houten beeld van Maria was gevonden. Vanaf toen kwamen mensen naar Heiloo om troost te zoeken bij Maria.

Veepest

Toen protestante vrijheidsstrijders tijdens de Tachtigjarige Oorlog Alkmaar hadden bevrijd van de Spaanse overheersing, vernietigden ze letterlijk alles - dus ook de kapel en waterput - wat aan de Spanjaarden en het katholieke geloof deed herinneren. Rond 1713 werd Heiloo en omstreken geteisterd door de veepest. Wanhopige, katholieke boeren trokken op het Hoogfeest van Maria's Onbevleete Ontvangenis naar de plek waar de kapel en de put ooit hadden gestaan om te bidden voor hulp. In de nacht van

15
kilometer

75
procent
onverhard

Honden
(aangelijnd)
toegestaan.

WANDELTIPTIP
Vooral in het weekend kan het erg druk zijn in het bos. Probeer daarom op een doordeweekse dag te gaan.
Informatie:
www.wandelnetwerknoordholland.nl

HORECA Geniet na afloop van een High Tea of High Wine bij **Herberg Jan**, Kennemerstraatweg 97.
INFO: WWW.HERBERG-JAN.NL

REACTIES jduijs@telegraaf.nl
ROUTE www.reiskrant.nl/fietsenenwandelen

8 op 9 december zou er een wonder zijn gebeurd, toen er ineens water opwelde uit het puin waarmee de put in 1637 gedempt was. De boeren groeven de put weer op en de dieren, die van het water dronken, bleven in leven. Door dat wonder kwam ook de stroom pelgrims weer op gang, tot ergernis van de protestante overheden, die de put opnieuw lieten dempen.

Speciale halte

Pas in 1905 werden de put en de fundamenten van de kapel weer opgegraven en de bedevaartstraditie in ere hersteld. Het werd zo druk dat de spoorlijn zelfs een speciale halte kreeg voor processietreinen. Ook nu nog zoeken mensen de rust van de Genadekapel op, die in 1930 werd gebouwd op de plaats van de voormalige kapel. Op het terrein rond de kerk bevinden zich verder een kruisweg, een vijver met rustaltaar en een calvarieberg.

Teruglopend naar het station passeren we diverse kassen, want de beroepsbevolking van Heiloo bestond vroeger vooral uit boeren en tuinders. Vaak een karig bestaan, maar dat is inmiddels allang verleden tijd. Misschien is het die heilige bron, maar hoe dan ook is het huidige forensendorp zo gezegend, dat het ook wel het Wassenaar van Amsterdam wordt genoemd.

6 De bomen zijn nu op hun mooist